

Miljøverndepartementet, Avdeling for naturforvaltning
Postboks 8013 Dep

0030 OSLO

Deres referanse:

Vår referanse:
ØD/12/411-2

Arkivkode:
K47

Dato:
22.03.2012

AD FORSLAG TIL ENDRING I ROVVILTFORSKRIFTEN

Vi viser til Miljøverndepartementets høringsbrev av 3. januar 2012 med forslag til endringer i rovviltforskriftens bestemmelser om bestandsmål og forvaltningsmyndigheten for rovvilt. I denne høringsaken er ikke kommunene tatt med som høringsparter.

Hemnes kommune finner det vanskelig å forstå at kommunene ikke er høringspart i en forskriftsendring som er av åpenbar betydning for kommunen. Vi gir derfor en høringsuttale på eget initiativ til forslagene til forskriftsendringer.

Oppfølging av rovviltforliket

Hemnes kommune vil først kommentere Miljøverndepartementets innledende bemerkninger om den videre oppfølgingen av rovviltforliket fra juni 2011. Departementet påpeker at oppfølging av forliket krever enkelte endringer i naturmangfoldloven, i rovviltforskriften og i kommentarene til rovviltforskriften. Departementet orienterer om at man tar sikte på å fremme forslag til lovendring som følge av rovviltforliket for Stortinget innen 1. april neste år.

Hemnes kommune mener det er uheldig at forslagene til lovendringer først legges frem nesten to år etter at Stortinget vedtok rovviltforliket. Dette vil for eksempel gjelde endring av nødvergebestemmelsen i naturmangfoldloven til å omfatte hund, som Stortinget gjennom rovviltforliket har bestemt at skal innføres. Dette innebærer at det er flere tiltak i rovviltforliket hvor det fortsatt er uvisst når vil bli fulgt opp.

Forlikspartene understreket ved inngåelse av forliket at konfliktnivået skal reduseres, og at beitenæring og lokalsamfunn skal få økt forutsigbarhet. Rovviltforliket har derfor skapt forventninger om en mer balansert avveining av det todelte målet om bevaring av både rovviltbestander og utmarks næring. I så måte er forslag om endring av bestandsmål for bjørn en bedring i forhold til dagens forskrift.

Den lokale tilliten til rovviltforvaltningen har vært lav, og en effektiv og snarlig oppfølging av tiltakene som ligger i forliket er en anledning til å bygge opp en større tillit i de berørte lokalsamfunn. Dersom man i stedet erfarer at de tiltak som nå er blitt lovt trekker ut i tid, risikerer man i stedet å øke mistilliten til de sentrale rovviltmyndighetene ytterligere. Hemnes kommune er på denne bakgrunn bekymret over at miljøforvaltningen ser ut til å være på etterskudd med flere av de tiltak som rovviltforliket legger opp til.

Rådhuset

Adresse:
Sentrumsveien 1
8646 KORGEN

Telefon:
Telefaks:
E-post: postmottak@hemnes.kommune.no

Org.nr.:
846 316 442
Bankgiro:
4512 05 00280

Saksbehandler:
Øystein Dyrli
Dir.tlf.: 75 19 71 45

Miljøverndepartementet skriver videre i sin begrunnelse for ikke å redusere bestandsmålet i region 5 og 6:

"I prioriterte beiteområder skal saueproduksjon og andre produksjoner basert på utmarksbeite tilpasses gjennom forebyggende tiltak og omstilling, med utgangspunkt i forekomsten av rovvilt i beiteområdet, og departementet legger derfor i denne sammenheng liten vekt på de skader som er påvist og erstattet innenfor regionenes prioriterte yngleområder for bjørn."

Hemnes Kommune vil til dette bemerke at hoveddelen (2/3) av de dokumenterte og erstattede bjørneskadene i region 5 og 6 (Møre og Romsdal og Trøndelag) har skjedd utenfor de prioriterte yngleområdene, og at skadenivået *utenfor* yngleområdene også ligger høyt over skadenivået i region 7 og 8.

Hemnes kommune er forundret over at Miljøverndepartementet uttrykkelig setter til side hensynet til skadereduksjon og dyrelidelser som et prioritert hensyn i rovviltforvaltningen. Dagens tapstall er i flere områder høyere enn hva som kan aksepteres ut fra dyrevelferdshensyn. Mattilsynet har ved flere anledninger påpekt dette, blant annet med fjorårets trussel om beiterestriksjoner overfor en rekke dyreeiere med høye tap til følge. Det er et åpenbart behov for raske tiltak – også fra rovviltforvaltningens side - for å forsøke å redusere dyrelidelsene i områder med rovvilt. I denne situasjonen er det etter USS sitt syn feil å vektlegge hensynet til å nå bestandsmålene raskest mulig, fremfor hensynet til hvordan rovviltforvaltningen kan gjennomføres med minst mulig skader og lidelser på beitedyr. Skadereduksjon må være det overordnede hensyn, og en slik prioritering legger også rovviltforliket opp til. I forliket videreføres det som har vært rådende politikk om at det ikke er avgjørende å nå målet raskest mulig, jf. punkt 2.1.3:

"Forlikspartene er enige om at bestandsmålet på ynglende bjørn er 13. Der bestandsmålet ikke er nådd skal oppbyggingstakten ta hensyn til nødvendig tid til tilpasninger for beitebrukerne og lokalsamfunnene generelt."

Videre fremgår det i forlikets punkt 2.2.19 at skadenivået må ned:

"Det er et felles mål at tapstallene for beitenæringen må ned."

Miljømyndighetene og Mattilsynet er forpliktet til å samarbeide slik at rovviltforvaltningen iverksettes på en slik måte at tap og dyrelidelser reduseres. USS mener at Miljøverndepartementet med den prioriteringen som kommer til uttrykk i høringsbrevet vektlegger andre hensyn enn Mattilsynet, og at de statlige organer med dette ikke synes å være samordnet i utøvelsen av sine forvaltningsoppgaver.

Det er kommunens syn at departementets interesseavveining er i strid med overordnede målsetninger i rovviltforliket. Hemnes kommune ber på denne bakgrunn Miljøverndepartementet vurdere på nytt hvordan de regionale bestandsmålene skal fordeles mellom regionene, hvor skadereduksjon og hensynet til dyrevelferden tillegges større vekt.

Forvaltningsmyndighet for bjørn – særskilte grunner

Forvaltningsmyndigheten for bjørn skal i henhold til forliket overføres til de regionale rovviltnemndene når det er nådd 10 ynglinger, med mindre det foreligger særskilte grunner for noe annet. Som det fremgår av forliksteksten er det ikke angitt nærmere hva disse særskilte grunnene kan være, men departementet viser til at det for eksempel kan være at bjørnebestanden ligger svært langt under bestandsmålet i vedkommende region eller at det er særskilte omstendigheter som gjør det særlig krevende å forvalte bjørnestammen regionalt. Miljøverndepartementet er i forskriftsforslaget gitt myndigheten til å beslutte unntak fra bestemmelsen om forvaltningsmyndighet for bjørn dersom det foreligger særskilte grunner. USS vil til dette bemerke at det må være en *høy terskel* for å frata en regional rovviltnemnd forvaltningsmyndighet når 10 årlige ynglinger er nådd.

Hva det innebærer at en region ligger svært langt unna sin andel av bestandsmålet, kan være vanskelig å vurdere. Med 10 ynglinger fordelt på 4 regioner kan det diskuteres hva som er langt unna

bestandsoppnåelse – er det hvis man ett år bare har én yngling i stedet for to eller tre, eller hvis det ikke registreres noen yngling i det hele tatt i ett år? Som det fremgår av høringsnotatet, er det også en utfordring å dokumentere og beregne antallet ynglinger av bjørn, og det kan være vanskelig å gi sikre tall. For at det skal være aktuelt å frata rovviltnemnden forvaltningsmyndighet, må det etter kommunen sitt syn være slik at bjørnebestanden ligger langt under det regionale bestandsmålet over flere år.

Det bemerkes også at departementet som overordnet klagemyndighet kan overprøve rovviltnemndens fellingsvedtak og andre beslutninger, samt gjennom retningslinjer som skal utarbeides, jf. rovviltforliket punkt 2.1.3:

”Det påhviler Miljøverndepartementet et særskilt ansvar å følge opp at vedtak gjort av rovviltnemndene er innenfor våre nasjonale forpliktelser. Miljøverndepartementet skal gi retningslinjer til de regionale rovviltnemndene der bestandsmålene ikke er nådd. Klagevedtak på beslutninger fattet av de regionale rovviltnemndene skal ligge i Miljøverndepartementet.”

Hemnes kommune mener derfor at de sentrale miljømyndighetene for de fleste situasjoner har tilstrekkelig med styrings- og kontrollmuligheter overfor rovviltnemndene, og at dette underbygger at det å frata rovviltnemndene forvaltningsmyndigheten når 10 ynglinger er nådd kun er aktuelt i ekstraordinære og særskilte tilfeller – og at terskelen må være høy.

Landbruksnemnda i Hemnes kommune er blitt forelagt ovverstående høringsvar og stiller seg enstemming bak dette.

Med hilsen

Kjell Joar Petersen-øverleir
Ordfører

Amund Eriksen
Rådmann

Øystein Dyrli
Landbrukssjef

Kopi til:

Vedlegg: